

Dział programu	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
I PÓŁROCZE I. Różnorodność świata zwierząt	- wymień wspólne cechy królestwa zwierząt - wymień główną cechę różniącą bezkręgowce i kręgowce - rozpoznaj (pod mikroskopem, na schemacie, zdjęciu lub na podstawie opisu) główne tkanki zwierzęce	- omów poziomy organizacji ciała zwierząt - wymień podstawowe grupy zwierząt bezkręgowych i kręgowych - wymień tkanki zwierzęce (tkanka nabłonkowa, mięśniowa, łączna, nerwowa) i określ ich podstawowe funkcje	- omów podstawowe cechy różniące poszczególne tkanki mięśniowe - opisz budowę i działanie komórki nerwowej - omów rozmieszczenie tkanek zwierzęcych w organizmie i ich funkcje	- wskaż cechy budowy tkanek zwierzęcych (tkanka nabłonkowa, mięśniowa, łączna, nerwowa), które są przystosowaniem do pełnienia określonych funkcji	- omów rodzaje oraz cechy budowy poszczególnych tkanek łącznych w związku z ich funkcją - wymień składniki krwi i omów ich znaczenie - wyjaśnij, co to znaczy, że tkanka tłuszczowa stanowi rezerwę energetyczną organizmu
II. Od płazińców do pierścienic	- dokonaj obserwacji i przedstaw cechy wspólne poznanych grup bezkręgowców (płazińce, nicienie, pierścienice) - przedstaw środowisko i tryb życia poznanych bezkręgowców - omów cechy budowy zewnętrznej dżdżownicy - wyjaśnij znaczenie pierścienia w przyrodzie i dla człowieka	- przedstaw drogi inwazji płazińców pasożytniczych - omów sposoby profilaktyki chorób wywołanych przez wybrane pasożyty (tasiemiec uzbrojony i tasiemiec nieuzbrojony) - przedstaw drogi inwazji nicieni pasożytniczych (owsik) - omów sposoby profilaktyki owsicy	- przyporządkuj nieznanemu organizmowi jako przedstawiciela jednej z poznanych grup bezkręgowców na podstawie jego cech - wykaż związek budowy tasiemców z przystosowaniem do pasożytnictwa - wykaż przystosowania pierścienia do trybu życia (pijawka, dżdżownica)	- porównaj cechy morfologiczne płazińców i nicieni sporządzając odpowiednią tabelę - wykaż różnice między tasiemcem nieuzbrojonym a uzbrojonym	- scharakteryzuj choroby wywołane przez robaki pasożytnicze i omów ich profilaktykę - porównaj cechy morfologiczne płazińców, nicieni oraz pierścienic sporządzając odpowiednią tabelę
III. Stawonogi i mięczaki	- dokonaj obserwacji i przedstaw cechy wspólne stawonogów oraz mięczaków - przedstaw środowiska i tryb życia stawonogów oraz mięczaków	- omów budowę zewnętrzną przedstawicieli stawonogów oraz mięczaków - wyjaśnij znaczenie stawonogów oraz mięczaków w przyrodzie i dla człowieka	- zidentyfikuj nieznanego organizm jako przedstawiciela jednej z grup stawonogów oraz mięczaków na podstawie jego cech budowy zewnętrznej	- wskaż cechy przystosowawcze skorupiaków, owadów i pajęczaków umożliwiające im opanowanie różnych środowisk	- wyodrębnij grupy stawonogów oraz mięczaków – określ różnice i cechy wspólne tych grup - omów cykle rozwojowe wybranych owadów (motyl, pasikonik)

II PÓŁROCZE IV. Kręgowce zmiennocieplne	- wymień podstawowe grupy zwierząt kręgowych - wymień grupy kręgowców należące do zmiennocieplnych - na podstawie obserwacji przedstawicieli omów cechy wspólne ryb, płazów, gadów - wyjaśnij znaczenie ryb, płazów, gadów w przyrodzie i dla człowieka - wymień po 3 przykłady ryb, płazów, gadów żyjących w Polsce	- wyjaśnij, dlaczego ryby, płazy i gady określamy jako zmiennocieplne - przedstaw przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ryb, płazów, gadów - przedstaw sposoby rozmnażania i rozwój ryb, płazów, gadów - na podstawie ilustracji lub w terenie rozpoznaj i podaj nazwy płazów, gadów żyjących w Polsce	- opisz przystosowania do życia w określonym środowisku wybranych ryb, płazów, gadów - omów na przykładach różnorodność ryb, płazów, gadów - zidentyfikuj nieznanego organizm jako przedstawiciela jednej z gromad kręgowców na podstawie jego cech (np. z opisu, ilustracji, filmu lub tp.)	- porównaj grupy kręgowców pod względem cech budowy zewnętrznej, rozmnażania i rozwoju - wykaż związek cech budowy ryb, płazów, gadów z opanowaniem środowisk ich życia - wyjaśnij, dlaczego mówimy, że płazy są zwierzętami dwuśrodowiskowymi	- podaj przykłady ryb wędrownych i opisz ich wędrówki - porównaj cechy budowy kijanki oraz postaci dorosłej płaza np. żaby trawnej - omów znaczenie błon płodowych w procesie rozmnażania gadów
V. Kręgowce stałocieplne	- wyjaśnij znaczenie ptaków, ssaków w przyrodzie i dla człowieka - na podstawie obserwacji przedstawicieli przedstaw cechy wspólne gromady ptaków, ssaków - wymień po 3 przykłady ptaków, ssaków żyjących w Polsce	- wyjaśnij, dlaczego ptaki i ssaki określamy jako zwierzęta stałocieplne - przedstaw sposób rozmnażania i rozwój ptaków oraz ssakówłożyskowych - przedstaw przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ptaków i ssaków	- opisz przystosowania ptaków, ssaków do życia w określonym środowisku, w tym ptaków do lotu - zidentyfikuj nieznanego organizm jako przedstawiciela jednej z gromad kręgowców na podstawie cech budowy zewnętrznej (np. z opisu, ilustracji, filmu lub tp.)	- przedstaw różnorodność środowisk życia i cech budowy ptaków i ssaków oraz opisz ich przystosowania - wykaż związek cech budowy ptaków i ssaków z opanowaniem środowisk ich życia	- wyjaśnij, dlaczego ptaki mogą żyć na wszystkich kontynentach - omów budowę i rodzaje piór ptaków oraz ich rolę i rozmieszczenie na ciele - porównaj grupy kręgowców pod względem cech budowy, rozmnażania i rozwoju

BIOLOGIA 6 – WYMAGANIA EDUKACYJNE niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania

Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć uczniów

Prace pisemne w klasie			
Forma	Zakres treści nauczania	Częstotliwość	Zasady przeprowadzania
Sprawdziany – testy (30-40 min)	jeden dział obszerny lub dwa mniejsze działy	1 - 3 sprawdziany w półroczu	- zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem - informacja o sprawdzianie zanotowana wcześniej w dzienniku lekcyjnym - sprawdzian poprzedza powtórzenie materiału nauczania
Kartkówki (do 15 min)	materiał nauczania z 2 - 3 ostatnich lekcji lub ściśle określonego zakresu	2 – 3 kartkówki w półroczu	mogą być zapowiedziane na poprzedzającej lekcji lub bez zapowiedzi
Praca na lekcji	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	2 – 3 prace w półroczu	uczeń samodzielnie pracuje z podręcznikiem lub innymi materiałami rozwiązując zadania w karcie pracy
Prowadzenie zeszytu przedmiotowego	zgodnie z tematami lekcji	nie mniej niż raz w roku	- zasady prowadzenia zeszytu przedmiotowego powinny zostać ustalone na pierwszej lekcji - ocenie podlega poprawność, kompletność notatek i zadań, w tym kart pracy
Odpowiedzi ustne			
Ustne sprawdzenie	materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji	minimum jedna w półroczu	bez zapowiedzi
Pytania aktywne	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	częstotliwość dowolna, w zależności od predyspozycji uczniów	uczniowie sami zgłaszają się do odpowiedzi lub są wyznaczani przez nauczyciela ocena bdb za cztery prawidłowe odpowiedzi, na celujący uczeń odpowiada na dodatkowe pytanie
Referowanie pracy grupy	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	w zależności od metod pracy stosowanych na lekcji	należy zwrócić uwagę na to, aby w kolejnym referowaniu wspólnych prac zmieniały się osoby referujące
Praca w grupie	bieżący materiał nauczania	jedna lub dwie oceny w półroczu	- oceniane są efekty, aktywność, umiejętność pracy w grupie lub w parach - w ocenianiu można uwzględnić ocenę koleżeńską lub samoocenę
Przygotowanie do lekcji	materiał bieżący lub powtórzeniowy	jedna w półroczu	prezentacja na lekcji samodzielnie przygotowanych treści z zakresu określonego przez nauczyciela

1. Dodatkowe uwagi:

- Zapowiadane pisemne sprawdziany, testy i kartkówki są obowiązkowe.
- W przypadku nieobecności **usprawiedliwionej** uczeń jest zobowiązany napisać sprawdzian **w ciągu dwóch tygodni** od daty powrotu do szkoły.
- Jeżeli nieobecność jest nieusprawiedliwiona, uczeń przystępuje do pracy na następnej lekcji – decyduje nauczyciel.
- Uczeń ma prawo do **jednorazowej poprawy** każdej oceny bieżącej. Obie oceny są wpisywane do dziennika, a pod uwagę jest brana ocena poprawkowa, nawet jeśli jest niższa od poprawianej. Ocenę można poprawić w ciągu **dwóch tygodni** od wpisu oceny do dziennika. Termin poprawy należy uzgodnić z nauczycielem. W uzasadnionych sytuacjach nauczyciel może przedłużyć termin przystąpienia do poprawy.
- Przy ustalaniu oceny nauczyciel udziela uczniowi informacji zwrotnej – wskazówek do dalszej pracy.

BIOLOGIA 6 – WYMAGANIA EDUKACYJNE niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania

- Uczeń ma prawo być **nieprzygotowany** do odpowiedzi ustnej **raz** (przy 1h tygodniowo) lub **dwa razy w półroczu** (przy 2h tygodniowo). Nieprzygotowanie zgłasza nauczycielowi na początku lekcji, podczas sprawdzania listy obecności, zanim nauczyciel wywoła go do odpowiedzi.
- Kolejne nieprzygotowanie może zgłosić uczeń uczęszczający do dwóch szkół (np. muzycznej), w okresie odbywających się przesłuchań i egzaminów albo reprezentujący szkołę w pozaszkolnych konkursach lub zawodach sportowych.

2. Zasada samodzielności:

Podczas sprawdzania wiadomości i umiejętności wymagana jest **samodzielność odpowiedzi**, niedopuszczalne jest korzystanie ze ściągawek lub podpowiedzi – taka odpowiedź **nie jest** uznawana za poprawną.

3. Sprawdzenie i ocenianie sumujące postępy ucznia

Podsumowaniem edukacyjnych osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym są **ocena śródroczna** i **ocena roczna**. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna jest ustalana w oparciu o wymagania edukacyjne dla danej klasy lub ucznia. Uwzględnia się zarówno oceny bieżące jak też zaangażowanie, możliwości oraz postępy indywidualne ucznia, a przy ocenianiu rocznym, także klasyfikacyjną ocenę śródroczną.

4. Warunki i tryb uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana na koniec roku

- Po uzyskaniu informacji o **przewidywanej ocenie** rocznej uczeń ma prawo ubiegać się o **ocenę wyższą** od przewidywanej (zgodnie z postanowieniami statutu szkoły).
- W tym celu uczeń lub jego rodzic (opiekun) zwraca się z prośbą do nauczyciela o sprawdzenie osiągnięć w zakresie wymagań edukacyjnych **na określoną ocenę. Termin składania tego wniosku określa statut szkoły.**
- Nauczyciel sprawdza, czy uczeń spełnia warunki określone w statucie i wyznacza termin sprawdzianu oraz zakres sprawdzanych wiadomości i umiejętności. Do tego czasu uczeń musi także przedstawić **kompletne notatki** w zeszyte przedmiotowym. Sprawdzian osiągnięć ma formę pisemną i zawiera zestaw zadań zgodnych z wymaganiami edukacyjnymi dla danej klasy lub dla danego ucznia na tę ocenę, o jaką uczeń się ubiega. Uczeń uzyskuje ocenę wyższą, jeżeli wykona poprawnie każde zadanie co najmniej w 60%, a ze wszystkich zadań uzyska co najmniej 90% punktów.

5. Sposoby i formy uzupełniania braków, jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej zostanie stwierdzone, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej

Nauczyciel indywidualnie analizuje trudności ucznia i przygotowuje dla niego zestaw ćwiczeń obejmujących zakres wiadomości i umiejętności niezbędnych dla kontynuowania nauki w klasie programowo wyższej. Wspólnie z uczniem i jego rodzicami ustalany jest czas na doskonalenie tych wiadomości i umiejętności. Po upływie terminu przygotowania nauczyciel sprawdza uzupełnienie braków w formie ustnej lub pisemnej, w zależności od rodzaju stwierdzonych braków oraz indywidualnych potrzeb ucznia.

6. Zasady dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów z dysleksją rozwojową i problemami w uczeniu się (na podstawie opinii poradni pedagogiczno- psychologicznej)

- Ucznia obowiązują wszystkie treści określone w podstawie programowej.
- Uczeń ma prawo do:
 - wyboru formy krótkiej odpowiedzi (pisemnie lub ustnie)
 - wydłużenia czasu pracy podczas sprawdzianu (do 1/3) lub dostosowanej formy tego sprawdzianu
 - innych dostosowań określonych indywidualnie na podstawie opinii poradni pedagogiczno-psychologicznej lub innej poradni specjalistycznej

7. Nauka zdalna:

W razie przejścia szkoły lub klasy na tryb nauczania zdalnego obowiązują te same zasady, stosuje się jedynie metody, formy i środki nauczania na odległość oraz uwzględnia wprowadzone przez szkołę procedury.